

ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ Γ' ΚΛΙΣΕΩΣ

(συνέχεια)
Υγρόληκτα

Διακρίνονται σε:

α) Μονόθεμα ακατάληκτα σε -ηρ γεν. -ῆρος (ὁ κρατήρ, τοῦ κρατῆρος, ὁ σωτήρ, τοῦ σωτῆρος, ὁ νικτῆρ, τοῦ νικτῆρος)

Οὐδέτερα ακατάληκτα υγρόληκτα σε -αρ εἶναι μόνο τό ἕαρ καί τό νέκταρ, εὐχρηστα μόνο στόν ἐνικό ἀριθμό.

β) Διπλόθεμα ακατάληκτα σε -ηρ γεν. -έρος (ὁ ἀήρ, τοῦ ἀέρος, ὁ ἀθήρ, τοῦ ἀθέρος (= ἡ ἄκρη ἀπό τά στάχυα, ὁ ἀστήρ, τοῦ ἀστέρος κ.ἄ.))

καί σε -ωρ γεν. -ορος (ὁ ρήτωρ, τοῦ ρήτορος, ὁ κοσμήτωρ, τοῦ κοσμήτορος, ὁ αὐτοκράτωρ, τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ Ἔκτωρ, τοῦ Ἐκτορος κ.ἄ.).

Παραδείγματα

1. Χαῖρε λουτήρ ἐκπλύνων συνειδήσιν, χαῖρε κρατήρ κερνῶν ἀγαλλίασιν (ὁ λουτήρ, τοῦ λουτῆρος, ὁ κρατήρ, τοῦ κρατῆρος).
2. Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταί ἐν τῷ νικτῆρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο... (ὁ νικτῆρ, τοῦ νικτῆρος).
3. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τόν Κύριον... ἐπί τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι μου (ὁ σωτήρ, τοῦ σωτῆρος).
4. Ὡ γλυκύ μου ἕαρ (τό ἕαρ, τοῦ ἕαρος).
5. Χαῖρε ἀστήρ ἐμφαίνων τόν ἥλιον (ὁ ἀστήρ, τοῦ ἀστέρος).
6. Ρήτορας πολυφθόγγους ὡς ἰχθύας ἀφώνους (ὁ ρήτωρ, τοῦ ρήτορος).
7. Σῶσαι θέλων τόν κόσμον ὁ τῶν ὅλων κοσμήτωρ (ὁ κοσμήτωρ, τοῦ κοσμήτορος)

Παραδείγματα κλίσεως υγρολήκτων
Μονόθεμα σε -ηρ γεν. -ηρος καί τό οὐδέτερο -αρ

	ΕΝΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
Ὅν.	ὁ	νικτῆρ	τό ἕαρ	οἱ νικτῆρ-ες
Γεν.	τοῦ	νικτῆρ-ος	τοῦ ἕαρ-ος	τῶν νικτῆρ-ων ἕαρ καί
Δοτ.	τῷ	νικτῆρ-ι	τῷ ἕαρ-ι	τοῖς νικτῆρ-σι(ν) νέκταρ
Αἰτ.	τόν	νικτῆρ-α	τό ἕαρ	τούς νικτῆρ-ας δέν ἔχουν
Κλ.	ῶ	νικτῆρ	ῶ ἕαρ	ῶ νικτῆρ-ες πληθυντικό

Διπλόθεμα σέ ἡρ γεν -ερος καί -ωρ γεν. -ορος

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ὄν.	ὁ	ἀστήρ	ὁ	ρήτωρ	οἱ	ἀστέρ-ες	οἱ	ρήτορ-ες
Γεν.	τοῦ	ἀστέρ-ος	τοῦ	ρήτορ-ος	τῶν	ἀστέρ-ων	τῶν	ρητόρ-ων
Δοτ.	τῷ	ἀστέρ-ι	τῷ	ρήτορ-ι	τοῖς	ἀστράσι(ν)	τοῖς	ρήτορ-σι(ν)
Αἰτ.	τόν	ἀστέρ-α	τό	ρήτορ-α	τούς	ἀστέρ-ας	τούς	ρήτορ-ας
Κλ.	ᾧ	ἀστήρ	ᾧ	ρήτορ	ᾧ	ἀστέρ-ες	ᾧ	ρήτορ-ες

Παρατηρήσεις

1. Τήν κλητική ἐνικοῦ τήν σχηματίζουν τά περισσότερα ἀπό τό ἰσχυρό θέμα: ὁ κρατήρ, ᾧ κρατήρ, ὁ λουτήρ, ᾧ λουτήρ κ.ἄ.)

Ἐξαιροῦνται ἀπό τά διπλόθεμα τά βαρύτερα σέ -ωρ γεν. -ορος, τά ὅποια σχηματίζουν τήν κλητική ἀπό τό ἀσθενές θέμα: ὁ ρήτωρ, ᾧ ρῆτορ, ὁ κοσμήτωρ, ᾧ κοσμηῆτορ, ὁ αὐτοκράτωρ, ᾧ αὐτοκράτορ κ.ἄ.

2. Τό ὄνομα σωτήρ σχηματίζει τήν κλητική ᾧ σῶτερ.

3. Τό ὄνομα ἀστήρ σχηματίζει τήν δοτική πληθυντικοῦ τοῖς ἀστράσι(ν) (κατά τά συγκοπτόμενα, ὅπως θά δοῦμε παρακάτω).

4. Ἰγρόληκτο μέ χαρακτήρα λ εἶναι τό ὄνομα ὁ ἄλς = τό ἀλάτι (ὁ ἄλς, τοῦ ἄλός, τῷ ἄλί, τόν ἄλα, ᾧ ἄλς – οἱ ἄλες, τῶν ἄλῶν, τοῖς ἄλσί, τούς ἄλας, ᾧ ἄλες· ἐξ αὐτοῦ τό ἄλας, π.χ. Ἰμεῖς ἐστέ τό ἄλας τῆς γῆς).

5. Τό οὐδέτερο ἔαρ ἔχει καί συνηρημένους τύπους: ἔαρ – ἦρ, τοῦ ἔαρος – ἦρος, τῷ ἔαρι – ἦρι κ.λπ.).

ΑΠΛΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ
 Διμηναία Ἐκδόση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
 Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως
 Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 2012 – Τεύχος 59
 Ἰδιοκτήτης
 Ἱερά Μητρόπολις Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως
 Δημητσάνα 220 07
 Ἐκδότης - Συντάκτης
 Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας
 Διευθυντής
 Ἀρχμ. Ἰάκωβος Κανάκης
 220 07 Δημητσάνα - Τηλ. 27950-31217
 Ἰπεύθυνος Ἐκδόσεως
 Ἀρχμ. Γρηγόριος Κιούσης

